

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
ТошПТИ ректори, проф.
Б.Т.Даминов
«11» 09 2021 йил

**ҚОРАҚАЛПОҚ ХАЛҚ ШОИРИ БЕРДАҚ НОМИДАГИ МАХСУС
СТИПЕНДИЯ ВА КЎКРАК НИШОНИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Тошкент педиатрия тиббиёт институти талабаларига Қорақалпоқ халқ шоири “Бердақ” номидаги махсус стипендия (*кейинги ўринларда - махсус стипендия*) тайинлаш ва тўлаш, шунингдек, “Бердақ” номидаги кўкрак нишони (*кейинги ўринларда - кўкрак нишони*) билан тақдирлаш тартибини белгилайди.

2. Махсус стипендия ва кўкрак нишони Қорақалпоқ халқ шоири Бердақ ҳаёти ва ижодини ўрганиш, фаолиятини ёритиш, илмий тадқиқ қилиш ҳамда тарғиб этиш йўналишида изланиш олиб бораётган, алоҳида фаоллик кўрсатган ўқитувчи ва талабаларни рағбатлантириш мақсадида таъсис этилади.

**2-боб. Бердақ номидаги махсус стипендияларни тайинлаш
тартиби ва мезонлари**

3. Махсус стипендия квотаси ТошПТИда мавжуд факультетлар сонидан келиб чиқиб, ҳар бир факультет бўйича биттадан алоҳида-алоҳида ажратилади.

4. Махсус стипендия қуйидаги мезонларга жавоб берадиган кундузги таълим шаклида таҳсил олаётган бакалавриятининг 1-5 босқич ҳамда магистратуранинг 1-2 босқич талабаларига белгиланади:

- Бердақнинг ҳаёти ва ижодини ўрганиш, фаолиятини ёритиш, илмий тадқиқ қилиш ва тарғиб этиш йўналишида изланиш олиб бориш;
- адабиёт ва китобхонликни кенг тарғиб қилиш йўналишида алоҳида фаоллик кўрсатиш (*номзоднинг инновацион ёндашуви, бажарган амалий ишланмаларига алоҳида эътибор қаратилади*);
- адабиёт ва китобхонликка доир конференцияларда (*танловларда*) қатнашиш;
- нашр этилган ишларнинг (*асарларнинг*) мавжудлиги.

5. Махсус стипендия тайинланишида талабгорларнинг ушбу низомнинг 4-бандида белгиланган мезонларга мувофиқ билим ва ижодий тайёргарлик даражасини синовдан ўтказиш мақсадида Ёшлар билан ишлаш бўйича проректор томонидан:

- махсус стипендияга талабгорлар орасидан танлаб олиш учун таълим йўналишлари ва адабиёт соҳасидаги мутахассислардан иборат танлов комиссияси (*кейинги ўринларда - Танлов комиссияси*) тузилади ва унинг иш тартибини белгилайди;
- адиблар ҳаёти ва ижоди бўйича тест синовлари (*кейинги ўринларда - тест синов*) саволларини тасдиқлайди.

6. Талабгорлар дастлабки кўриб чиқиш учун факультет кенгашига **ҳар йили 20 мартга қадар** қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

- синов дафтарчасидан кўчирма (*ўзлаштириш кўрсаткичи*);
- кафедра тавсияномаси;
- ижодий (*илмий*) иш, унинг аннотацияси ва тақриз (*мавжуд бўлса*);
- мураббийнинг фикр-мулоҳазалари;
- Бердақнинг ҳаёти ва ижоди ҳамда фаолиятини (*оммавий ахборот воситаларида, газета ва журналларда, ижтимоий тармоқларда ва бошқа*) тарғиботи бўйича материаллар;
- муайян адиб ҳаёти ва ижодини, фаолиятини тадқиқ қилиш бўйича республика ва халқаро миқёсдаги журналларда чоп этилган яқка муаллифликдаги илмий мақолалар, ўтказилган анжуманлардаги фаол иштирокини тасдиқловчи ҳужжат (*асл нусхаси*);

Барча ҳужжатлар икки нусхада, ҳар бир нусхаси алоҳида жилдга жойланган ҳолда тақдим қилинади. Ҳар бир жилд муқовасида тақдим қилаётган факультетнинг номи, талабгорнинг исми ва фамилияси, ишнинг номи кўрсатилган бўлади.

7. Факультет кенгаши **ҳар йили 31 мартга қадар** талабгорлар томонидан тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиб, махсус стипендияга номзодларни тавсия этиш, номзодликка талабгорларнинг ўқишдаги ва ижодий (*илмий*) фаолиятидаги муваффақиятларини баҳолаш учун муҳокамага қўяди.

Муҳокамадан сўнг яширин овоз бериш йўли билан энг муносиб талабгорлар танлаб олинади. Бунда талабгор ва унинг иши учун овоз беришда иштирок этган кенгаш аъзоларининг учдан икки қисмидан ортиғи овоз берганда, номзод талабалар маъқулланган ҳисобланади ва уларнинг номзодини ТошПТИ Кенгаши Танлов комиссиясига киритиш мақсадида факультет деканатига тақдим этади.

Факультет деканати **ҳар йили 10 апрелга қадар** номзодларнинг ҳужжатларини Танлов комиссиясига тақдим этади.

8. Танлов комиссияси:

- ҳар йили 20 апрелга қадар талабгорлар билан тест синови ҳамда суҳбат ўтказди;
- ҳар йили 25 апрелга қадар номзодларнинг сўнгги танловини яширин овоз бериш йўли билан ташкил этади, бунда талабгор ва унинг иши учун овоз беришда иштирок этган комиссия аъзоларининг учдан икки қисми ёқлаб овоз берганда, ушбу номзодни махсус стипендия тайинлаш учун тавсия қилади;
- ҳар йили 27 апрелга қадар махсус стипендия тайинлаш учун тавсия этиш тўғрисидаги қарорни ТошПТИ кенгашига тақдим этади.

9. Танлов комиссиясининг махсус стипендияни тайинлаш тўғрисидаги қарори асосида ҳар йили 30 апрелга қадар ТошПТИ кенгашининг қарори қабул қилинади.

ТошПТИ Кенгашининг махсус стипендияни тайинлаш тўғрисидаги қарори ректор буйруғи асосида кучга киради.

10. Махсус стипендияга сазовор бўлган талабаларга ҳар йили 20 майга қадар Қорақалпоқ халқ шоири **“Бердақ номидаги махсус стипендия гувоҳномаси”** (кейинги ўринларда - гувоҳнома) берилади.

11. Махсус стипендия талабаларга ҳар йили, бир ўқув йили учун 1 сентябрдан бошлаб белгиланган миқдорга қатъий риоя қилинган ҳолда тайинланади.

Махсус стипендия миқдори Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 31 январдаги 59-сон қарори 2-иловасининг 2-бандига мувофиқ белгиланади.

12. Талаба ўқишини бошқа олий таълим муассасасига кўчирганда ёки академик таътил олганда махсус стипендия тўланмайди. 4-босқич талабаларига махсус стипендия ўқиган даври учун тўланади.

3-боб. Қорақалпоқ халқ шоири “Бердақ” номидаги кўкрак нишони билан тақдирлаш тартиби

13. Кўкрак нишони билан ТошПТИда маданият ва маърифат соҳасини ривожлантириш, адиблар ҳаёти ва ижодини чуқур ўрганиш ҳамда аҳоли ўртасида, шунингдек, дунё миқёсида кенг тарғиб қилиш борасида юқори натижаларга эришган институт ўқитувчи ва талабалари тақдирланади.

14. Кўкрак нишони билан ушбу низомга мувофиқ ТошПТИ ректори тақдирлайди.

15. ТошПТИда кўкрак нишони билан тақдирлаш учун номзодларни танлаш ва тайинлаш бўйича Ёшлар билан ишлаш бўйича проректор бошчилигида ишчи гуруҳ (кейинги ўринларда - ишчи гуруҳ) тузилади.

Ишчи гуруҳ таркибига адабиётшунос олим ва мутахассислар, шунингдек, фуқаролик жамияти институти вакиллари киритилади. Ишчи гуруҳ таркиби ТошПТИ ректори томонидан тасдиқланади.

Ишчи гуруҳ Низомга мувофиқ кўкрак нишонига тавсия этилган номзодлар ҳужжатларининг холис ва адолатли кўриб чиқиши учун масъулдир.

16. Кўкрак нишони квотаси ТошПТИ факультетлар сонидан келиб чиқиб, ҳар бир факультет бўйича биттадан ажратилади.

ТошПТИ деканати кўкрак нишони билан тақдирлаш бўйича таклифларни Ёшлар билан ишлаш, маънавият ва маърифат бўлимига **ҳар йили 1 апрелга қадар** тақдим этади.

Ёшлар билан ишлаш, маънавият ва маърифат бўлими номзодлар бўйича таклифларни белгиланган тартибда кўриб чиқади ҳамда **ҳар йили 20 апрелга қадар** ТошПТИ ишчи гуруҳига тақдим этади.

17. Кўкрак нишонига тавсия этилган номзодларни кўриб чиқиш бўйича ишчи гуруҳ йиғилишида номзодларнинг ҳужжатлари ўрганилиб, **ҳар йили 1 майга қадар** энг муносиб номзодлар тўғрисида якуний хулоса қабул қилинади ҳамда ТошПТИ ректорига тақдим этилади.

ТошПТИ ректорининг кўкрак нишони билан тақдирлаш тўғрисидаги буйруғи **ҳар йили 8 майга қадар** чиқарилади.

18. Кўкрак нишони ва унинг гувоҳномаси **ҳар йили 20 майга қадар** ТошПТИ ректори томонидан тантанали равишда топширилади.

19. Кўкрак нишони билан тақдирланган шахслар базавий ҳисоблаш миқдорининг уч барабари миқдорида бир марта тўланадиган пул мукофоти олади.

Бир марта тўланадиган пул мукофотлари ТошПТИнинг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан (*ўқитишнинг базавий қиймати миқдоридан ошадиган қисмида тўлов-контракт асосида ўқишдан тушадиган тушумлар*) ички имкониятлардан келиб чиқиб молиялаштирилади.

20. Бир шахс кўкрак нишони билан бир марта мукофотланади.

Кўкрак нишони давлат мукофотларидан кейин кўкракнинг чап томонига тақилади.

4-боб. Кўкрак нишонининг тавсифи

21. Кўкрак нишони 0,25 микрон қалинликда олтин рангли мис қотишмасидан тайёрланади ва диаметри 34 миллиметрли доира шаклида бўлади.

Кўкрак нишонининг марказида Қорақалпоқ халқ шоири Бердақ қиёфаси акс эттирилади. Кўкрак нишонининг айланаси бўйлаб, юқори қисмида оқ эмаль фонида адибнинг таҳаллуси ёки исми ёзилган бўлади. Айлананинг қуйи қисмида адиб қаламига мансуб ҳикматли сўз жойлаштирилиши мумкин. Ҳарфлар баландлиги - 2,2 миллиметр.

22. Кўкрак нишонининг орқа томонида Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвирланади.

Кўкрак нишонининг қалинлиги - 3 миллиметр.

Ёзув ва тасвирлар - бўртма.

Кўкрак нишонининг олд ва орқа томонларининг четлари қабарик доира билан ўралган бўлади.

Кўкрак нишони илмоқ ва халқа ёрдамида беш қиррали қадағичга уланади.

Қадағичнинг орқа томонига кўкрак нишонини кийимга тақиб қўйиш учун тўғноғич кўринишидаги мослама ўрнатилади.

23. Ҳар бир кўкрак нишонининг тавсифи Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда ТошПТИ томонидан тасдиқланади.

5-боб. Яқунловчи қоидалар

24. Кундалик дарсларни ўзлаштирмайдиган, ўқув интизомини ва одоб-ахлоқни бузган талабаларни ўқув йили мобайнида факультет кенгашининг тавсиясига биноан ТошПТИ ректори буйруғи асосида махсус стипендиядан маҳрум қилиниши мумкин.

25. Махсус стипендия ва кўкрак нишони билан тақдирлаш бўйича ариза ва шикоятлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда кўриб чиқилади.